

Wat is mijn boom waarde?

Belgen gebruiken al 30 jaar systeem om boomwaarde eenvoudig en eenduidig vast te stellen

In openbaar groen ontwikkelen verschillende partijen rekenmodellen om bomen een tastbare waarde te geven. De trend is daarbij meer en meer om bomen een echte geldwaarde te geven. Dit soort modellen gaat doorgaans compleet voorbij aan boomkwekerijproducten. Hierbij geldt eenvoudig dat de verkoper de waarde van zijn waar bepaalt. Behalve in België. Daar hanteert men al meer dan 30 jaar een systeem waarmee via een simpele rekensom de waarde van een boom 'af kwekerij' én in de openbare ruimte kan worden bepaald.

Auteur: Hein van Iersel

Dit systeem is volgens Jos de Wael, hoofdredacteur van het Belgisch vakblad Groencontact, nog het best te vergelijken met onze oude methode Raad. Dat is de manier waarop Nederlandse boomtaxateurs tot 1995 de waarde van bomen bepaalden. Dat de methode in België zo succesvol is, heeft er volgens De Wael alles mee te maken dat deze werkwijze, in Vlaanderen genaamd de 'Uniforme Methode', verankerd is in de wet- en regelgeving. Dat wil zeggen dat bij juridische conflicten de methode als gangbaar en leidend wordt gehanteerd.

Waarde

De waarde van een boom volgens dit Vlaamse rekenmodel is heel eenvoudig de som van een aantal gegevens. De volledige formule is

Boomwaarde = Basiswaarde x Soortwaarde x Standplaatswaarde x Conditiewaarde x Plantwijzewaarde of kortweg $B \times S \times St \times C \times P$.

Basiswaarde (B)

De basiswaarde van de boom wordt berekend door de oppervlakte in vierkante centimeters van de stamdoorsnede op 130 centimeter boven het maaiveld te vermenigvuldigen met de eenheidsprijs (E).

Deze eenheidsprijs is een indexcijfer (euro/cm²) dat jaarlijks opnieuw wordt bepaald aan de hand van de verkoopprijzen van een vijftal Vlaamse boomkwekerijen. Voor 2009 werd de eenheidsprijs vastgesteld op 5,17 euro/cm². Bij de begin van het systeem in 1979 stond de index op 2,01 euro/cm². Willekeurig iedere boom met een

stamdoorsnee van 16-18 centimeter op 130 centimeter stamhoogte heeft met de bekende formules $2\pi R$ en πR^2 een basiswaarde tussen de 20,25 cm² en 25,5 cm² ofwel een waarde van 104,50 en 132 euro.

Soortwaarde (S)

Omdat in het bovenstaande rekensom de waarde van een snelgroeiende boom gelijk is aan de waarde van een zeldzame en moeilijk te kweken boom, heeft de Vlaamse Vereniging voor Openbaar Groen (VVOG) een lijst opgesteld van bomen. Soorten die in de boomkwekerij duur zijn hebben een hogere soortwaarde dan soorten die lager geprijsd zijn. Deze soortwaarde varieert van een coëfficiënt 0,2 voor een *Populus canadensis 'robusta'* tot een coëfficiënt 2,7 voor een *Nissa*

sylvatica en zelfs 3,2 voor een Quercus ilex. Een volledige lijst is aan dit artikel toegevoegd.

Standplaatswaarde (St)

Niet alleen de soort en omvang bepalen de waarde van een boom. Ook de locatie bepaalt de waarde. De waarde van een straat- en parkboom is groter voor bomen die aangeplant zijn in een stadscentrum dan voor bomen die in het landelijk gebied groeien. Dit wordt beargumenteerd doordat een boom in een stadscentrum moeilijker groeivoorwaarden heeft dan een boom op het platteland. De standplaatswaarde varieert van 1 (stadscentrum) tot 0,6 (ruraal gebied).

Conditiewaarde (C)

De conditiewaarde van een boom is een coëfficiënt die iets vertelt over de gezondheidstoestand (vitaliteit, conditie) en de levensverwachting van een boom. Een dode boom heeft een conditiewaarde nul. Een kerngezonde boom met zeer hoge levensverwachting heeft een conditiewaarde 1.

Indexwaarde

De eenheidsprijs wordt jaarlijks bepaald aan de hand van de catalogusprijzen van een vijftal representatieve Vlaamse boomkwekerijen. Hierbij wordt specifiek gekeken naar prijzen voor bomen in de maatvoering 10-12 en 12-14. Daarmee is deze eenheidsprijs meteen ook een indexcijfer voor de prijsontwikkeling van laanbomen in België. Over 2009 zijn de prijzen per saldo gelijk gebleven. Volgens een inventarisatie van de VVOG is 11 procent van de prijzen helemaal niet veranderd. Bijna de helft is minder dan 1 procent in prijs gedaald of gestegen. Het onderzoek geeft dan ook aan dat dalers en stijgers elkaar perfect in evenwicht houden. De eenheidsprijs van 5,17 euro per vierkante centimeter wordt daarmee voor het tweede jaar gehanteerd.

Soortwaardenlijst (vanaf 1 januari 2010)

A

Acer campestre 'Elsrijk'	0,8
Acer campestre 'Lienco'	0,9
Acer campestre 'Nanum'	1,3
Acer campestre 'Queen Elisabeth'	0,9
Acer cappadocicum 'Aureum'	1,2
Acer cappadocicum 'Rubrum'	1
Acer cissifolium	1,2
Acer davidii	1,1
Acer freemanii 'Armstrong'	0,8
Acer freemanii 'Autumn Blaze'	0,8
Acer freemanii 'Elegant'	0,5
Acer negundo	0,5
Acer negundo 'Aureomarginatum'	0,8
Acer negundo 'Flamingo'	0,9
Acer negundo 'Variegatum'	0,9
Acer platanoides	0,6
Acer platanoides 'Cleveland'	0,7
Acer platanoides 'Columnare'	0,7
Acer platanoides 'Crimson Sentry'	0,9
Acer platanoides 'Deborah'	0,7
Acer platanoides 'Drummondii'	0,7

Acer platanoides 'Emerald Queen'	0,7
Acer platanoides 'Faassen's Black'	0,7
Acer platanoides 'Globosum'	0,9
Acer platanoides 'Royal Red'	0,8
Acer platanoides 'Schwedleri'	0,7
Acer pseudoplatanus	0,6
Acer pseudoplatanus 'Atropurpureum'	0,7
Acer pseudoplatanus 'Brilliantissimum'	1,3
Acer pseudoplatanus 'Leopoldii'	0,7
Acer pseudoplatanus 'Negenia'	0,7
Acer pseudoplatanus 'Nizetii'	0,8
Acer pseudoplatanus 'Prinz Handjery'	1,2
Acer pseudoplatanus 'Rotterdam'	0,7
Acer pseudoplatanus 'Worley'	0,8
Acer rubrum	0,8
Acer rubrum 'October Glory'	1,2
Acer rubrum 'Red Sunset'	1,2
Acer rubrum 'Scanlon'	1,2
Acer rufinerve	1,3
Acer saccharinum	0,5
Acer saccharinum 'Laciniatum Wieri'	0,6
Acer saccharinum 'Pyramidale'	0,6
Acer saccharum	1,2
Acer tataricum subsp. ginnala	0,9
Aesculus hippocastanum	0,7
Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	1
Aesculus hippocastanum 'Pyramidalis'	1
Aesculus mutabilis 'Induta'	1,4
Aesculus neglecta 'Autumn Fire'	1,4
Aesculus x carnea	1
Aesculus x carnea 'Briotii'	1
Ailanthus altissima	0,5
Alnus cordata	0,5
Alnus glutinosa	0,4
Alnus glutinosa 'Aurea'	0,8
Alnus glutinosa 'Imperialis'	0,8
Alnus glutinosa 'Laciniata'	0,8
Alnus incana	0,4
Alnus incana 'Aurea'	0,8
Alnus incana 'Pendula'	0,8
Alnus spaethii	0,8
Amelanchier arborea 'Robin Hill'	1,2
Amelanchier laevis 'Ballerina'	1,2
Amelanchier lamarkii	0,8
Acer campestre	0,6
Acer campestre 'Red Shine'	1,2
Acer davidii 'Rosalie'	1,5
Alnus rubra	0,7
Acer capillipes	1,3
Acer rubrum 'Tilford'	1,0
Acer zoeschense 'Annae'	0,9
Aesculus flava 'Vestita'	1,6

B			E		
Betula costata	0,8		Crataegus persimilis	0,7	
Betula albosinensis	0,8		F		
Betula ermanii	0,8		Fagus sylvatica	0,8	
Betula nigra	0,8		Fagus sylvatica 'Atropunicea'	0,9	
Betula papyrifera	0,4		Fagus sylvatica 'Dawyck'	1,7	
Betula pendula	0,4		Fagus sylvatica 'Dawyck Gold'	1,7	
Betula pendula 'Crispa'	0,8		Fagus sylvatica 'Dawyck Purple'	1,7	
Betula pendula 'Fastigiata'	0,8		Fagus sylvatica 'Lacinata'	1,7	
Betula pendula 'Gracilis'	1,1		Fagus sylvatica 'Pendula'	2	
Betula pendula 'Laciniata'	0,8		Fagus sylvatica 'Purpurea Pendula'	2,4	
Betula pendula 'Purpurea'	0,8		Fagus sylvatica 'Purpurea Tricolor'	1,7	
Betula pendula 'Tristis'	0,8		Fagus sylvatica 'Riversii'	1,7	
Betula pendula 'Youngii'	0,8		Fraxinus americana	0,6	
Betula utilis subsp. jacquemontii	0,8		Fraxinus angustifolia 'Raywood'	0,6	
Betula pubescens	0,4		Fraxinus excelsior	0,5	
C			Fraxinus excelsior 'Altena'	0,6	
Caragana arborescens	0,7		Fraxinus excelsior 'Atlas'	0,6	
Caragana arborescens 'Pendula'	0,8		Fraxinus excelsior 'Aurea'	0,6	
Carpinus betulus	0,7		Fraxinus excelsior 'Diversifolia'	0,5	
Carpinus betulus 'Culmna Nana'	0,9		Fraxinus excelsior 'Eureka'	0,6	
Carpinus betulus 'Fastigiata'	0,9		Fraxinus excelsior 'Jaspidea'	0,5	
Carpinus betulus 'Frans Fontaine'	0,9		Fraxinus excelsior 'Nana'	0,8	
Carpinus betulus 'Pendula'	0,9		Fraxinus excelsior 'Pendula'	0,8	
Carpinus betulus 'Purpurea'	1,1		Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	0,6	
Carpinus betulus 'Quercifolia'	1		Fraxinus ornus	0,8	
Carpinus japonica	1,3		Fraxinus ornus 'Arie Peters'	0,8	
Castanea sativa	0,6		Fraxinus ornus 'Meczek'	0,8	
Castanea sativa 'Albomarginata'	0,9		Fraxinus ornus 'Obelisk'	0,8	
Castanea sativa 'Dorže de Lyon'	0,8		G		
Castanea sativa 'Glabra'	0,6		Ginkgo biloba	1,6	
Catalpa bignonioides	0,7		Gleditsia triacanthos	0,7	
Catalpa bignonioides 'Aurea'	1,2		Gleditsia triacanthos 'Inermis'	0,7	
Catalpa bignonioides 'Nana'	1,3		Gleditsia triacanthos 'Skyline'	1	
Catalpa bungei	1,2		Gleditsia triacanthos 'Sunburst'	1	
Celtis australis	0,9		J		
Celtis occidentalis	0,9		Juglans nigra	0,6	
Corylus colurna	0,7		Juglans regia	0,6	
Corylus colurna 'Te-Terra Red'	0,9		K		
Crataegus grignonensis	0,6		Koelreuteria paniculata	2	
Crataegus laevigata 'Alba Plena'	0,7		Koelreuteria paniculata 'Fastigiata'	2,2	
Crataegus laevigata 'Mutabilis'	0,7		L		
Crataegus laevigata 'Paul's Scarlet'	0,6		Laburnum alpinum 'Pendulum'	1,1	
Crataegus lavalleei (x)	0,8		Laburnum anagyroides	0,7	
Crataegus lavalleei (x) 'Carrierei'	0,8		Laburnum watereri (x) 'Vossii'	0,9	
Crataegus monogyna 'Stricta'	0,7		Liquidambar formosana	1,8	
Crataegus pedicellata	0,8		Liquidambar orientalis	1,9	
Crataegus persimilis 'Splendens'	0,8		Liquidambar styraciflua	1,2	
Cercidiphyllum japonicum	1,8				
Cercis siliquastrum	2,3				
Cornus mas	1,1				
Cornus nuttallii 'Monarch'	2,7				
Crataegus monogyna	0,8				

Liquidambar styraciflua 'Aurea'	1,9
Liquidambar styraciflua 'Cultivaris'	1,6
Liquidambar styraciflua 'Gumball'	1,8
Liquidambar styraciflua 'Lane Roberts'	1,7
Liquidambar styraciflua 'Siver King'	1,9
Liquidambar styraciflua 'Worplesdon'	1,4
Liriodendron tulipifera	1
Liriodendron tulipifera 'Aureomarginatum'	1,6
Liriodendron tulipifera 'Fastigiatum'	1,6
Larix kaempferi	0,9
Larix kaempferi 'Pendula'	1,3
M	
Magnolia kobus	2
Malus (in vari'teiten en cultivars)	0,5
Metasequoia glyptostroboides	1,4
Morus alba	0,5
Morus alba 'Macrophylla'	1
Morus alba 'Pendula'	1
N	
Nothofagus antarctica	2,0
Nissa sylvatica	2,7
O	
Ostrya carpinifolia	0,8
P	
Paulownia tomentosa	0,6
Phellodendron amurense	0,8
Platanus (x) acerifolia	0,6
Platanus (x) acerifolia 'Alpens Globe'	0,9
Platanus hispanica	0,6
Platanus orientalis 'Minaret'	1,1
Populus alba 'Nivea'	0,4
Populus alba 'Raket'	0,4
Populus balsamifera	0,4
Populus canadensis 'Robusta'	0,2
Populus candicans 'Aurora'	0,4
Populus canescens	0,5
Populus canescens 'De Moffart'	0,5
Populus lasiocarpa	0,5
Populus nigra 'Italica'	0,3
Populus simonii 'Fastigiata'	0,5
Populus tremula	0,5
Populus tremula 'Erecta'	1
Populus tremula 'Pendula'	0,6
Populus 'Unal'	0,3
Prunus 'Accolade'	0,6
Prunus avium	0,4
Prunus avium 'Plena'	0,6
Prunus blireana (x) 'Moseri'	0,6
Prunus cerasifera 'Nigra'	0,6
Prunus eminens 'Umbraculifera'	0,6
Prunus gondouinii 'Schnee'	0,6

Prunus 'Hally Jolivette'	0,6
Prunus maackii 'Amber Beauty'	0,7
Prunus padus	0,5
Prunus padus 'Albertii'	0,6
Prunus padus 'Colorata'	0,7
Prunus padus 'Watereri'	0,6
Prunus 'Pandora'	0,6
Prunus persica 'Melred'	0,7
Prunus sargentii	0,6
Prunus serrula	0,8
Prunus serrulata 'Amanogawa'	0,6
Prunus serrulata 'Hizakura'	0,7
Prunus serrulata 'Kanzan'	0,6
Prunus serrulata 'Kiku-shidare-zakura'	0,6
Prunus serrulata 'Royal Burgundy'	0,6
Prunus serrulata 'Shirofugen'	0,6
Prunus serrulata 'Shirotae'	0,6
Prunus 'Spire'	0,6
Prunus subhirtella 'Autumnalis'	0,6
Prunus subhirtella 'Autumnalis Rosea'	0,6
Prunus subhirtella 'Fukubana'	0,6
Prunus subhirtella 'Pendula'	0,6
Prunus tenella 'Fire Hill'	0,6
Prunus triloba	0,7
Prunus 'Umineko'	0,6
Prunus virginiana 'Shubert'	0,7
Prunus yedoensis	0,6
Prunus yedoensis 'Shidare Yoshino'	0,6
Pterocarya fraxinifolia	0,6
Pyrus calleryana 'Chanticleer'	0,8
Pyrus calleryana 'Redspire'	0,8
Pyrus communis 'Beech Hill'	0,8
Pyrus communis 'Louisa Anna'	0,8
Pyrus communis subsp. caucasica	0,9
Pyrus nivalis	0,8
Pyrus salicifolia 'Pendula'	0,8
Parrotia persica	3,9
Platanus (x) acerifolia 'Malburg'	0,5
Platanus orientalis	0,5
Prunus maackii	0,5
Prunus maackii 'Tibetica'	0,6
Pyrus communis	0,8
Q	
Quercus cerris	0,7
Quercus frainetto	1,3
Quercus ilex	2,9
Quercus macranthera	1,3
Quercus palustris	0,7
Quercus palustris 'Green Dwarf'	2,2
Quercus petraea	0,7
Quercus phellos	1,2
Quercus robur	0,7
Quercus robur 'Fastigiata'	1,3
Quercus robur 'Fastigiate Koster'	1,3

Quercus rubra	0,7		
Quercus coccinea 'Splendens'	1,3		
Quercus hispanica 'Wageningen'	2,0		
Quercus pontica	1,2		
R			
Robinia eliottii	0,7		
Robinia margaretta 'Casque Rouge'	0,7		
Robinia pseudoacacia	0,5		
Robinia pseudoacacia 'Bessoniana'	0,7		
Robinia pseudoacacia 'Frisia'	0,7		
Robinia pseudoacacia 'Myrtifolia'	0,7		
Robinia pseudoacacia 'Pyramidalis'	0,7		
Robinia pseudoacacia 'Sandraudiga'	0,6		
Robinia pseudoacacia 'Tortuosa'	1,4		
Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'	0,7		
Robinia pseudoacacia 'Unifoliola'	0,7		
S			
Salix acutifolia 'Pendulifolia'	0,5		
Salix alba	0,5		
Salix alba 'Chermesina'	0,5		
Salix alba 'Limpde'	0,5		
Salix babylonica 'Tortuosa'	0,5		
Salix babylonica 'Umbraculifera'	0,8		
Salix caprea 'Kilmarnock'	0,6		
Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	0,6		
Sophora japonica	0,7		
Sophora japonica 'Fleright'	0,9		
Sophora japonica 'Pendula'	1,2		
Sophora japonica 'Regent'	1		
Sorbus aria	0,6		
Sorbus aria 'Lutescens'	0,6		
Sorbus aria 'Magnifica'	0,6		
Sorbus aria 'Majestica'	0,6		
Sorbus arnoldiana (x) 'Apricot Queen'	0,6		
Sorbus arnoldiana (x) 'Golden Wonder'	0,6		
Sorbus arnoldiana (x) 'Kirsten Pink'	0,6		
Sorbus arnoldiana (x) 'Maidenblush'	0,6		
Sorbus arnoldiana (x) 'Orange Parade'	0,6		
Sorbus arnoldiana (x) 'White Wax'	0,6		
Sorbus aucuparia	0,5		
Sorbus aucuparia 'Asplenifolia'	0,5		
Sorbus aucuparia 'Edulis'	0,5		
Sorbus aucuparia 'Rossica Major'	0,5		
Sorbus aucuparia 'Sheerwater Seedling'	0,5		
Sorbus aucuparia 'Wettra'	0,5		
Sorbus aucuparia 'Xanthocarpa'	0,5		
Sorbus commixta	0,6		
Sorbus commixta 'Belmonte'	0,6		
Sorbus decora	0,6		
Sorbus intermedia	0,6		
Sorbus intermedia 'Brouwers'	0,6		
Sorbus latifolia	0,6		
Sorbus latifolia 'Henk Vink'	0,5		
Sorbus thuringiaca 'Fastigiata'	0,6		
Sorbus torminalis	0,9		
Salix caprea	0,5		
T			
Tilia americana	0,7		
Tilia americana 'Nova'	0,6		
Tilia cordata	0,6		
Tilia cordata 'BŠhlje'	0,6		
Tilia cordata 'Erecta'	0,6		
Tilia cordata 'Green Globe'	0,9		
Tilia cordata 'Greenspire'	0,6		
Tilia cordata 'Rancho'	0,7		
Tilia cordata 'Roelvo'	0,6		
Tilia europaea	0,6		
Tilia europaea (x) 'Euchlora'	0,6		
Tilia europaea (x) 'Pallida'	0,6		
Tilia flavescens (x) 'Glenleven'	0,7		
Tilia mongolica	1,1		
Tilia platyphyllos	0,6		
Tilia platyphyllos 'Delft'	0,6		
Tilia platyphyllos 'Fastigiata'	0,7		
Tilia platyphyllos 'Pannonia'	0,9		
Tilia platyphyllos 'Rubra'	0,6		
Tilia tomentosa 'Brabant'	0,7		
Tilia tomentosa 'Doornik'	0,7		
Tilia tomentosa 'Hungary Globe'	1		
Tilia tomentosa 'Pendula'	0,9		
Taxodium distichum	1,9		
U			
Ulmus 'Camperdownii'	0,7		
Ulmus 'Dodoens'	0,6		
Ulmus glabra	0,5		
Ulmus glabra 'Lutescens'	0,6		
Ulmus hollandica 'Commelin'	0,6		
Ulmus hollandica 'Groeneveld'	0,6		
Ulmus hollandica 'Vegata'	0,6		
Ulmus hollandica 'Wredei'	0,8		
Ulmus 'Lobel'	0,6		
Ulmus minor 'Sarniensis'	0,6		
Ulmus minor var. vulgaris	0,5		
Ulmus 'Plantijn'	0,6		
Ulmus 'Columella'	0,6		
Z			
Zelkova serrata	0,8		
Zelkova carpinifolia	1,0		